

Vida Tranemo AB
anders.sundqvist@vida.se

Slutliga villkor i tillstånd till sågverk och impregneringsanläggning

Miljöprövningsdelegationens beslut

Slutliga villkor

Miljöprövningsdelegationen avslutar provotidsförfarandet enligt delegationens beslut den 18 maj 2022 (diarienummer 34748-2021) och beslutar att följande ytterligare slutliga villkor ska gälla för verksamheten.

22. Utformning och placering av fördröjningsdammarna ska i huvudsak ske enligt provotidsredovisningen och bilagan till detta beslut. Dammarna ska anläggas med växtzoner alternativt flytande våtmark. Skötsel och underhåll av dammarna ska framgå av kontrollprogrammet.
23. Från och med den 1 januari 2027 får halten föroreningar i utgående vatten från anläggningen inte överskrida följande värden, beräknat som årsmedelvärden i respektive utsläppspunkt. Med årsmedelvärde avses medelvärde för samtliga provtagningstillfällen under ett kalenderår.

Parameter	Halt (mg/l)
Suspenderade ämnen	50
TOC	80
Oljeindex	1
Tot-N	2
Tot-P	0,8
Fenol	0,5

pH-värde ska ligga i intervallet 6–9 vid mättillfället i respektive mätpunkt.

De två första åren ska kontroll ske en gång per månad genom provtagning och analys på ofiltrerade prover. Efter dessa två år kan omfattningen av kontrollen bestämmas i samråd med tillsynsmyndigheten och framgå av kontrollprogrammet.

24. Bevattning av timmer får endast ske på särskild iordningställd yta. Denna ska vara konstruerad så att överskottsvattnet samt nederbörd kan samlas upp. Alla områden där bevattning sker ska vara asfalterade eller ha minst motsvarande täthet. Vattnet ska samlas upp och recirkuleras via en inhägnad, tät recirkulationsdamm med en minsta total effektiv volym av 1 090 kubikmeter. Bevattningsanläggningen ska underhållas och drivas så att riskerna för bräddning till ytvatten minimeras.

För att förhindra överfyllnad av recirkulationsdammen i samband med mycket kraftig nederbörd, ska denna vara ansluten till en kopplingsbrunn försedd med bräddavloppsledning förbi recirkulationsdammen. Utanför bevattningssäsong ska dagvatten från bevattningsområdet avledas via bräddavloppsledning. Bräddavloppsledningen ska ansluta till dagvattendamm, söder.

Delgivning sker genom kungörelse

Miljöprövningsdelegationen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen införs inom tio dagar i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Borås Tidning och Ulricehamns Tidning.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen Västra Götaland och hos kommunkansliet eller motsvarande i Tranemo kommun.

Kungörelsedelgivningen sker med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Vida Tranemo AB (sökanden) har lämnat in en prøvotidsredovisning med förslag till slutliga villkor för dagvatten och bevattningsvatten.

Gällande tillstånd

Miljöprövningsdelegationen gav den 18 maj 2022 (diarienummer 34748-2021) tillstånd till sågverk och impregneringsanläggning på fastigheten Ömmestorp 1:47 i Tranemo kommun. Avgörandet av vilka slutliga villkor som ska gälla för dagvatten och bevattningsvatten sköts upp under en prövotid. Under prövotiden skulle verksamhetsutövaren genomföra följande utredningar.

U1. Bevattningsdammen

- a. Förekommande föroreningar i vattnet och i sedimentet i bevattningsdammen avseende halter och totala mängder.

Uttagna prover ska analyseras med avseende på minst pH-värde, suspenderade ämnen, TOC, oljeindex, totalkväve, totalfosfor, fenoler, tungmetaller och bor och arsenik. Finns det skäl att misstänka förekomst av andra föroreningar ska även dessa redovisas. Provtagning ska ske på ofiltrerade prover så att en representativ bild av det totala innehållet av föroreningar i vattnet samt halter i sedimentet i bevattningsdammen framgår.

- b. Bevattningsdammens konstruktion och hur tätheten på dammen säkerställs. Vidare ska framgå vilka åtgärder som genomförs för att begränsa mängden bevattningsvatten samt rutinerna för att minska risken för bräddning.
- c. Bräddning från bevattningsdammen ska registreras med avseende på när det sker, hur mycket som bräddas och under hur lång tid.
- d. De tekniska och ekonomiska förutsättningarna för att sluta systemet för bevattningsvattnet så att inte detta vatten avleds ens vid kraftig nederbörd, samt hur lång tid det skulle behövas för att genomföra detta.

U2. Dagvatten och dagvattendammar

- a. Innehållet av föroreningar i utgående vatten från respektive dagvattendamm liksom i recipient uppströms verksamheten. Analys ska ske på ofiltrerade prover. Provtagningen ska ske i den utsträckning som krävs men ska minst omfatta ett prov per månad jämnt fördelat över året med undantag för de tillfällen det inte finns något utgående vatten att ta prov på.

Förhållandena vid provtagningstillfället ska dokumenteras och vattenflödet vid provtagningstillfället redovisas.

Uttagna prover ska analyseras med avseende på minst pH-värde, suspenderade ämnen, TOC, oljeindex, totalkväve, totalfosfor, fenoler, tungmetaller och bor och arsenik. Finns det skäl att misstänka förekomst av andra föroreningar ska även dessa analyseras och redovisas.

- b. Dagvattendammarnas konstruktion och täthet och risken för att förorenat vatten från dammarna sprids till omkringliggande mark och grundvatten. Utvärdera effekten av den slam- och oljeavskiljande förmågan vid olika vattenflöden.
- c. I det fall dagvattendammarna inte är täta ska redovisning göras av de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för att täta respektive damm samt hur lång tid som behövs för att genomföra detta.

Målsättningen ska vara att utgående dagvatten inte ska överskrida följande halter.

Parameter	Halt (mg/l)
Suspenderade ämnen	40
TOC	40
Oljeindex	1
Tot-N	1
Tot-P	0,4

pH ska ligga i intervallet 6–9 vid mättillfället i respektive mätpunkt.

Fenol, pH, arsenik, bor, krom, zink, nickel, kadmium och koppar, ska inte förekomma i utgående vatten i högre halter än aktuella bakgrundshalter i området uppströms utsläppspunkten.

Enligt tillståndsbeslutet gäller bland annat följande provisoriska föreskrifter för verksamheten.

- P1. Halten föroreningar i utgående vatten från dagvattendammarna får som riktvärde inte överskrida följande halter, beräknat som årsmedelvärden i respektive utsläppspunkt. Med årsmedelvärde avses medelvärde för samtliga provtagningstillfällen under ett kalenderår.

Parameter	Halt (mg/l)
Suspenderade ämnen	50
Oljeindex	2

pH ska ligga i intervallet 6-9 vid mättillfället i respektive mätpunkt.

Halterna ska kontrolleras genom mätning i utgående vatten från respektive dagvattendamm.

Provtagning ska ske på ofiltrerade prover. Den minsta omfattningen av kontrollen för dessa ämnen framgår av U2.

Detaljfrågor och eventuellt behov av utökad kontroll inom ramen för utredningen ska bestämmas efter samråd med tillsynsmyndigheten och framgå av kontrollprogrammet.

- P2. Bevattning av timmer får endast ske på särskild iordningställd yta. Denna ska vara konstruerad så att överskottsvattnet samt nederbörd kan samlas upp. Alla områden där bevattning sker ska vara asfalterade eller ha minst motsvarande täthet. Vattnet ska samlas upp och recirkuleras via en inhägnad, tät recirkulationsdamm med en minsta total effektiv volym av 1 090 m³. Bevattningsanläggningen ska underhållas och drivas så att riskerna för bräddning till ytvatten minimeras.

För att förhindra överfyllnad av recirkulationsdammen i samband med mycket kraftig nederbörd, ska denna vara ansluten till en kopplingsbrunn försedd med bräddavloppsledning förbi recirkulationsdammen. Utanför bevattningssäsong ska dagvatten från bevattningsområdet avledas via bräddavloppsledning. Bräddavloppsledningen ska ansluta till dagvattendamm, söder.

Hur ärendet har handlagts hos Miljöprövningsdelegationen

Prövotidsutredningen kom in till Miljöprövningsdelegationen den 30 oktober 2024. Efter kompletteringar har utredningen kungjorts på Länsstyrelsens webbplats och i ortstidningarna Borås Tidning och Ulricehamns Tidning samt remitterats till Länsstyrelsen (tillsynsmyndighet) och Bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemo.

Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen och Bygg- och miljönämnden. Sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Sökandens förslag till slutliga villkor

22. Halten föroreningar i utgående vatten från anläggningen får inte överskrida följande halter, beräknat som årsmedelvärden i respektive utsläppspunkt. Med årsmedelvärde avses medelvärde för samtliga provtagningstillfällen under ett kalenderår.

Parameter	Halt (mg/l)
Suspenderade ämnen	50
TOC	100
Oljeindex	1
Tot-N	2
Tot-P	0,8
Fenol	0,5

pH-värde ska ligga inom intervallet 6–9 vid mättillfället i respektive mätpunkt.

De två första åren ska kontroll ske en gång per månad genom provtagning och analys på ofiltrerade prover. Efter dessa två år kan omfattningen av kontrollen bestämmas i samråd med tillsynsmyndigheten och framgå av kontrollprogrammet.

Sökandens prøvotidsutredning

U1. Bevattningsdammen

Prov på vatten och sediment från bevattningsdammen har redovisats för tre tillfällen under 2022 och 2024. Vid provtagningstillfällena har vattenvolymen uppgått till cirka 800 kubikmeter och det totala innehållet av föroreningar har beräknats.

Bevattningsdammen är utformad i betong och det finns inte några indikationer på att dammen inte är tät. Vatten för timmerbevattning recirkuleras och bevattningssäsongen anpassas efter klimatet. Dammen fylls på med regnvatten och vatten från ett intilliggande dike. Det finns inte något utlopp från bevattningsdammen. Utanför bevattningssäsong leds dagvatten från timmerplan förbi bevattningsdammen via en kopplingsbrunn. Om det skulle förekomma stora regnmängder under bevattningssäsongen leds vatten från timmerplan automatiskt förbi bevattningsdammen via kopplingsbrunnen och vidare till dagvattendamm söder.

Utsläpp av bevattningsvatten från timmerplan sker normalt inte. För att följa upp detta kommer sökanden från och med bevattningssäsongen 2025 dagligen kontrollera högsta nivån i bevattningsdammen. Därefter ska en utvärdering göras för att bedöma om ytterligare åtgärder behövs.

Bevattningsdammen är utformad i enlighet med de krav som förskrivits i provisoriskt villkor 2. Inga förbiledningar har noterats via kopplingsbrunnen under de senaste två bevattningssäsongerna. För att ytterligare minska risken för bräddning kommer ett befintligt dike inte längre avledas till bevattningsdammen, vidare kommer en mätsticka installeras och kontrolleras dagligen för att se när risk för förbiledning finns. Vid hög nivå ska bevakning finnas och eventuella utsläpp via kopplingsbrunnen journalföras. Vid sådana tillfällen är det inte dammen som bräddar utan främst regnvatten från timmerplanen.

U2. Dagvatten och dagvattendammar

Den vattenutredning som genomförts visar att dagvattendammen i söder, där det är en lågpunkt och en hel del organisk jord, har mycket svårt att kommunicera med det ytliga grundvattnet så att det blir en belastning. Möjligen kan en del grundvatten tränga in i dammen under vissa perioder. Den norra dammen har moränbotten och är placerad i den lägsta punkten i området. Tidvis under torra perioder kan den möjligen kommunicera med grundvattnet men påverkan blir väldigt liten. De båda dagvattendammarna kan inte kommunicera genom infiltration till grundvattnet. Den norra dammen kan möjligen fungera som dränerande från grundvattnet till dammen och inte tvärt om. Den södra dammen bedöms som helt tät. Att täta dammarna ytterligare innebär stora kostnader och utmaningar och det kommer inte innebära någon skillnad avseende dammarnas risk att kommunicera med grundvattnet.

Uppströms verksamheten förekommer relativt höga halter av fosfor och kväve, vilket bör tas hänsyn till vid fastställande av slutliga villkor. Sökanden ser betydande svårigheter att klara målsättningen avseende halter i utgående vatten från dagvattendammarna. Genom åtgärder som bättre sedimentering, oljelänsar och rutiner kommer reningen att förbättras jämfört med i dag. För fenol, tungmetaller och bor krävs någon form av separat reningsanläggning. Sökanden har inte kännedom om någon reningsteknik som fungerar för sökandens typ av verksamhet för dessa parametrar. Dessa

parametrar bör i stället följas upp enligt överenskommelse med tillsynsmyndigheten.

Sökanden föreslår att en ny damm anläggs vid den södra dammen. Den nya dammen kommer fungera som en försedimenteringsdamm. För att öka reningen ytterligare är det även möjligt att komplettera dammen med växtzoner. Åtgärder för den norra dammen innebär att befintligt dike utökas avseende djup och bredd. Diket kommer att fungera som en dagvattendamm och befintlig damm kommer att fungera som en försedimenteringsdamm. Även här kan växtzoner eller en flytande våtmark anläggas för att öka reningen.

Genom att implementera nya dammar i systemet möjliggörs en längre uppehållstid. För den norra dammen ökar uppehållstiden genom att en större vattenyta tillkommer och för den södra dammen tillkommer en försedimenteringsdamm som kommer att ge tillräcklig uppehållstid och rening.

Det behöver finnas en övergångsperiod fram till den 1 januari 2027 innan villkor för utsläpp till vatten från dammarna börjar gälla. Under den här perioden kommer sökanden utreda och vidta ytterligare åtgärder i anslutning till respektive utsläppspunkt. Dammarna kommer att grävas ur och oljelänsar placeras ut i utloppet av dagvattendammarna.

Yttranden i sammanfattning

Länsstyrelsen

Sökanden har inte visat hur de ska kunna nå de målsättningsvärden som finns i provotidsutredningen. Sökanden har föreslagit slutliga villkor med halter som är betydligt högre än dessa, framför allt när det gäller TOC men även för fosfor och kväve. För norra dammen visar modelleringsvärdena i utredningen att koncentrationen totalkväve och oljeindex ligger precis över riktvärdet. För södra dammen har TOC en modellerad halt högre än riktvärdet. Om dammarna utformas enligt förslag finns goda möjligheter att rena dagvattnet till under riktvärdet.

Analysresultaten visar att mellan 2022 och 2024 ökade halterna för samtliga parametrar betydligt. Om det beror på ändrade städrutiner, minskad volym i dammarna eller ökad hantering av timmer är oklart.

Länsstyrelsen anser att de föreslagna slutliga villkoren är alltför generösa och att dessa i stället ska närma sig målsättningsvärdena.

Utredningen visar att detta är möjligt genom utökad uppehållstid och växtzoner för ytterligare rening. Även städrutiner minskar bidraget av organiskt material till dammarna. Länsstyrelsen anser att villkor ska föreskrivas avseende utökning av dagvattenreningen med två dammar i enlighet med prøvotidsutredningen alternativt att det är ett tydligt åtagande från sökanden.

Länsstyrelsen föreslår följande slutliga villkor för utsläpp till vatten.

Parameter	Halt (mg/l)
Suspenderade ämnen	50
TOC	60
Oljeindex	1
Tot-N	1,8
Tot-P	0,6
Fenol	0,5

Bygg- och miljönämnden

Flera av sökandens föreslagna utsläppshalter i utgående dagvatten är högre än de i utredningsvillkoret i tillståndet. Det är av vikt att halterna ligger på så låga nivåer som möjligt för att inte riskera negativ påverkan på recipientens vattenkvalitet.

Sökandens bemötande av yttrandena

Sökanden gav i uppdrag till Sweco att mer detaljerat utreda tidigare redovisade förslag på åtgärder samt modellera reningseffekten. Beräkning av reningseffekt jämfördes både i förhållande till målsättningsvärden enligt utredningsvillkor 2 och i förhållande till sökandens yrkande avseende slutliga villkor. Sökanden står fast vid sitt yrkande avseende slutliga villkor för utsläpp till vatten.

Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationen anser att prøvotidsutredningen utgör ett tillräckligt underlag för att slutliga villkor ska kunna fastställas och avslutar därmed prøvotidsförfarandet.

Med anledning av sökandens villkorsförslag, remissinstansernas synpunkter och sökandens bemötande gör Miljöprövningsdelegationen följande överväganden när det gäller vilka slutliga villkor för dagvatten och bevattningsvatten som behövs.

Villkor 22 (utformning av dammar)

Befintliga dammar har i dag otillräcklig volym och uppehållstid för att kunna uppnå önskad reningseffekt. Sökanden har presenterat förslag på hur dammarna kapacitet kan utökas och hur reningen kan förbättras. Miljöprövningsdelegationen konstaterar dock att det saknas ett tydligt åtagande från sökanden. Därför föreskrivs ett villkor som anger att dammarna ska byggas ut i enlighet med de inlämnade förslagen. Delegationen bedömer även att växtzoner eller flytväxter ska anläggas för att minimera föroreningarna i utgående vatten så långt det är möjligt. För att säkerställa att dammarna fortsättningsvis har tillräcklig volym ska krav på skötsel och underhåll framgå av kontrollprogrammet.

Villkor 23 (utsläpp till vatten)

Både Länsstyrelsen och Bygg- och miljönämnden har understrukt vikten av att hålla utsläppsnivåerna låga för att undvika negativ påverkan på vattenkvaliteten i recipienten. Sökanden har presenterat en analys av de föreslagna dagvattendammarna och deras bedömda reningseffekt.

Genom att införa nya dammar i systemet ökar uppehållstiden, vilket i sin tur förbättrar reningseffekten. Analysen visar på en god reningseffekt för de flesta av föroreningarna. För att ytterligare minska näringsämnen föreslås anläggning av växtzoner. Dessutom kan mängden organiskt material som når dammarna minskas genom regelbundet underhåll av hårdgjorda ytor, vilket också förväntas minska mängden TOC ut från dammarna.

Miljöprövningsdelegationen föreskriver därför en lägre halt för utsläpp av TOC än vad sökanden föreslagit.

Villkor 24 (utformning av bevattningsytan)

Miljöprövningsdelegationen anser att det även behöver finnas ett villkor som reglerar var bevattning av timmer får ske och hur ytan ska utformas. Sökanden har angett att bevattningsytan är utformad i enlighet med den provisoriska föreskriften P2. Av uppföljningen framgår att ytan fungerar tillfredsställande. P2 bedöms därmed kunna föreskrivas som slutligt villkor.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har

Anders Hjalmarsson, ordförande, och Jan Mastera, miljöskakunnig, deltagit. Ärendet har beretts av Mona Ljunggren, miljöhandläggare.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här överklagar ni Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar ni med vanlig post är adressen Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 9 januari 2026.**

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna (till exempel Naturvårdsverket, Länsstyrelsen eller kommunen), ska överklagandet dock ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut ni överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Bilaga

Utformning och placering av fördröjningsdammarna

Sändlista

Externt

- Marie Hjortstam, marie.hjortstam@vida.se
- Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

- Bygg- och miljönämnden Gislaved-Tranemo,
kommunen@gislaved.se
- Vattenmyndigheten för Västerhavets vattendistrikt,
beredningssekretariat.vastragotaland@lansstyrelsen.se
- Aktförvararen i Tranemo kommun

Internt inom Miljöprövningsdelegationen och Länsstyrelsen

- Anders Hjalmarsson
- Jan Mastera
- Mona Ljunggren
- Monica Lind
- Alexandra Bulat Arp
- Åsa Furustam

Utformning/placering av norra dammen.

Utformning/placering av södra dammen

